โครงการสัมมนาวิชาการเรื่อง

Membrane Technology

1. หลักการและเหตุผล

การทำให้อาหารเหลวเข้มข้นใช้ในเป็นกระบวนการหนึ่งในการถนอมรักษาอาหารเพื่อลดปริมาณน้ำและลดปริมาตรของอาหาร การทำให้เข้มข้นโดยการระเหยด้วยความร้อนจะทำให้เกิดการสูญเสียสารอาหารบางชนิดโดยเฉพาะไวตามินซึ่งไวต่อความร้อน นอกจากนี้ยังทำให้กลิ่นของอาหารเสียไปและเกิดการเปลี่ยนแปลงเรื่องสีร่วมด้วย

การใช้เทคโนโลยีการกรองด้วยแผ่นเยื่อสามารถทำให้อาหารเหลวมีความเข้มข้นขึ้นระดับหนึ่งในการแยกน้ำโดยความเข้มข้นถูกจำกัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำผลไม้ที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการทำให้ใสด้วยสาเหตุแรงดันออสโมซีสและการอุดตันของแผ่นเยื่อ การใช้การแรงดันออสโมซีสสามารถช่วยเพิ่มปริมาณการดึงน้ำออกได้ที่อุณหภูมิต่ำ และความดันเกือบเท่าความดันของบรรยากาศ โดยใช้พลังงานงานต่ำ น้ำผลไม้ที่ได้มีความเข้มข้นสูงและรักษากลิ่นรสและคุณค่าทางอาหารไว้ได้สูง

กระบวนการทำให้เข้มข้นด้วยแผ่นเยื่อและความดันออสโมซีส จึงเป็นกระบวนการซึ่งนำมาใช้ในอุตสาหกรรมอาหารเพื่อลดการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากผลของความร้อน ดังนั้นโครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทยจึงมอบหมายให้ สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เชิญผู้เชี่ยวชาญ มาให้สัมมนาเกี่ยวกับหลักการของกระบวนการนี้

2. วัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา

1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านวิศวกรรมอาหาร ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำให้เข้มข้น โดยใช้เทคโนโลยีแผ่นเยื่อ ให้แก่คณาจารย์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร ตลอดจนวิศวกรรมอาหาร ในสาขาอุตสาหกรรมเกษตรของมหาวิทยาลัยในประเทศ
2. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการแปรรูปและวิศวกรรมอาหารระหว่างคณาจารย์ และนักศึกษาบัณฑิตศึกษา กับวิทยากรต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการในโอกาสต่อไป

3. กำหนดการและสถานที่

วันที่ 21 กรกฎาคม 2547 เวลา 09.00 –14.00 น.

ณ ห้องประชุม 1 อาคารวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา

4. วิทยากร

Dr. Max Reynes

CIRAD/ENSIA

France

5. **ผู้เข้าร่วมสัมมนา**

ผู้เข้าร่วมสัมมนาหลักได้แก่คณาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร และวิศวกรรมอาหาร ในสาขาอุตสาหกรรมเกษตรของมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย แห่งละ 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 60 คน

6. **งบประมาณ (ได้จากโครงการเชิญผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ ในโครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทย)**

1. ค่าใช้จ่ายผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ (Dr. Max Reynes) ระหว่าง 19-23 กรกฎาคม 2547

1) ค่าพาหนะเดินทาง

ตั๋วเครื่องบินไป-กลับ Montpellier-BKK-Montpellierชั้นประหยัด	57,000	บาท
น้ำมันรถ ไป-กลับ กทม.-นครราชสีมา-กทม.	2,000	บาท
เช่ารถ + น้ำมันรถ นครราชสีมา-ชลบุรี(ม.บูรพา)-กทม.	3,300	บาท
ค่าเดินทางในท้องที่เหมาจ่าย (กทม.)	1,000	บาท
ภาษีสนามบินขาออก	500	บาท
2) ค่าบรรยาย 4 ชั่วโมงๆ ละ 2,000 บาท	8,000	บาท
3) เบี้ยเลี้ยง 5 วันๆ ละ 1,200 บาท	6,000	บาท
4) ที่พัก 4 คืนๆ ละ 1,500 บาท	6,000	บาท

2. ค่าจัดสัมมนา

1) เอกสารเหมาจ่าย 60 ชุด ๆ ละ 100	6,000	บาท
2) อาหารว่างและเครื่องดื่ม	1,800	บาท
3) อาหารกลางวัน	8,400	บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	**100,000**	**บาท**
	(หนึ่งแสนบาทถ้วน)	

<u>หมายเหตุ</u> ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้ตามจ่ายจริง

7. **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**

ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความรู้และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีอาหารและวิศวกรรมอาหาร เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน การวิจัย และนำไปสู่ความร่วมมือทางวิชาการ

สรุปรายการค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง Membrane Technology

วันพุธที่ 21 กรกฎาคม 2547

ณ ห้องประชุม 1 อาคารวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โดย Dr.Max Reynes

ค่าใช้จ่ายผู้เชี่ยวชาญ

1. ค่าตั๋วเครื่องบินพร้อมค่าธรรมเนียม	57,691.21 บาท
2. ค่าเบี้ยเลี้ยง 4 วันๆ ละ 1,200 บาท	4,800.00 บาท
3. ค่าพาหนะเหมาจ่ายในกรุงเทพฯ	1,000.00 บาท
4. ค่าภาษีสนามบินขาออก	500.00 บาท
5. ค่าสมนาคุณบรรยาย 4 ชั่วโมงๆ ละ 2,000 บาท	8,000.00 บาท
6. ค่าเดินทางเหมาจ่ายโดยรถยนต์ส่วนตัวรับผู้เชี่ยวชาญจาก กทม.-นม. (ไป-กลับ 518 กม. X 2 บาท)	1,036.00 บาท
7. ค่าที่พัก 2 คืน ที่ ม.เทคโนโลยีสุรนารี คืนละ 1,100 บาท	2,200.00 บาท
8. ค่าที่พัก 2 คืน ที่ ม.บูรพา คืนละ 1,125 บาท	2,250.00 บาท
9. ค่าเดินทางเหมาจ่ายโดยรถยนต์ส่วนตัวรับผู้เชี่ยวชาญจาก นม.-ชลบุรี-กทม. (280 กม. X 81 กม. X 2 บาท)	722.00 บาท
รวม	78,199.21 บาท

ค่าจัดสัมมนา

1. ค่าเหมาจ่ายเอกสารประกอบการสัมมนา 57 ชุดๆ ละ 100 บาท (สำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนา 50 ชุด และให้มหาวิทยาลัยในโครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทย 7 ชุด)	5,700.00 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 50 ชุดๆ ละ 40 บาท	2,000.00 บาท
3. ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนา 50 คนๆ ละ 80 บาท	4,000.00 บาท
รวม	11,700.00 บาท
รวมทั้งสิ้น	***89,899.21 บาท***

หมายเหตุ **ยอดเงินคงเหลือที่ต้องส่งคืนโครงการฯ 10,100.79 บาท**

(100,000 - 89,899.21 = 10,100.79 บาท)

ผู้เข้าร่วมสัมมนา 45 คน จากสถาบัน

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	35 คน
2. ม.เกษตรศาสตร์	1 คน
3. ม.ราชภัฏสวนดุสิต	1 คน
4. ม.ราชภัฏเพชรบุรี	1 คน
5. ม.อุบลราชธานี	1 คน
6. ม.มหาสารคาม	1 คน
7. ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	1 คน
8. ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี	1 คน
9. ม.บูรพา	1 คน
10. ม.ขอนแก่น	1 คน
11. ม.นเรศวร	1 คน

สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ขอเชิญร่วมประชุมสัมมนา

การระเหยผ่านแผ่นเยื่อด้วยความดันออสโมซีส

(Membrane Technology)

21 กรกฎาคม 2547 (09:00 – 14:00 น.)

ณ ห้องประชุม 1 อาคารวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

หัวข้อ

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-10.30 น.	Principles of membrane technology
	Membrane materials
	Optimal parameters
10.30-10.45 น.	*coffee break*
10.45-12.00 น.	Applications of membrane technology in the food industry
12.00-13.00 น.	*lunch break*
13.00-14.00 น.	Discussion

วิทยากร : Dr. Max Reynes

CIRAD/ENSIA

France

ที่ ศธ 5613(5)/ 277

สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
111 ถ.มหาวิทยาลัย ต.สุรนารี
อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

29 มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง Membrane Technology

เรียน

ด้วยสาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จะจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง **"Membrane Technology"** ในวันที่ 21 กรกฎาคม 2547 ณ สุรสัมมนาคาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โดยได้แนบโครงการและแบบฟอร์มสมัครมาพร้อมนี้แล้ว

การสัมมนาครั้งนี้ สาขาวิชาฯ ได้เชิญ Dr. Max Reynes จาก ENSIA/CIRAD, France เป็นวิทยากรเพื่อร่วมถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่คณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร

สาขาวิชาฯ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน**ส่งบุคลากร 2 ท่าน ร่วมการสัมมนาในครั้งนี้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย** โดยกรอกแบบฟอร์มการสมัครและส่งกลับมายัง สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร **ภายในวันศุกร์ที่ 16 กรกฎาคม 2547** อนึ่ง ผู้เข้าร่วมการสัมมนาที่มาจากหน่วยงานราชการที่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาแล้ว สามารถเข้าร่วมการสัมมนาได้โดยไม่ถือเป็นวันลา และมีสิทธิ์เบิกค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามระเบียบของทางราชการได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร อินทราพิเชฐ)
หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร

Agro-Industry Ph.D. Consortium

Seminar

Membrane Technology

Suranaree University of Technology
Nakhon Ratchasima

21 July 2004

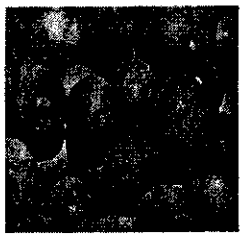

Membrane Technologies for Fruit Juices Processing

Manuel DORNIER
ENSIA/SIARC - CIRAD/FLHOR
France

E-Mail: dornier@cirad.fr

Contents

I. **The membrane processes and their interest for fruit juice processing**
II. **Clarification / stabilization**
MICROFILTRATION
III. **Concentration**
OSMOTIC EVAPORATION
IV. **Deacidification**
ELECTRODIALYSIS
V. **Conclusion and perspectives**

Basic concepts of membrane processes

separation processes using a selective barrier: the membrane

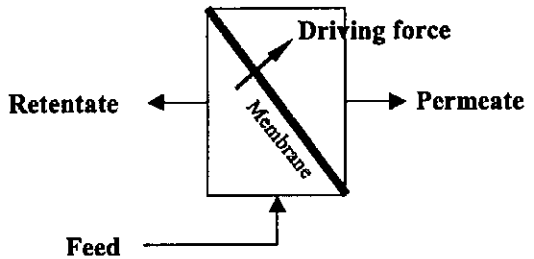

Membrane: porous or not / organic or inorganic

plate, tubular or spiral-wound

Driving force: ΔP, ΔC, ΔT or ΔU

Operation characterized by:

retention: 1- Cp / Cr

performance: flux (J)

Tangential circulation of the fluids

Main membrane processes (food liquids)

Driving force	Process	Membrane type	Permeate	Separation by	Species separated	Main applications
ΔP	Microfiltration MF (1920)	Porous, active	Liq.	Size, shape	microparticles	Clarification, sterilization
	Ultrafiltration UF (1930)				macromolecule	Fractionation concentrat.
	Nanofiltration NF (1990)				molecules	Concentrat.
	Reverse osmosis RO (1960)	Non porous, active				Concentrat., desalting
ΔC	Direct osmosis DO (1980)	Non porous, active	Liq.	Thermo-dynamic activity	molecules	Concentrat.
	Pervaporation PV (1980)	Non porous, active	Gas			Concentrat., extraction
	Osmotic evaporation OE (1990)	Porous, contactor	Liq.			Concentrat.
ΔT	Membrane distillation MD (1980)	Porous, contactor	Gas	Thermo-dynamic activity	molecules	Concentrat., extraction
ΔU	Electrodialysis ED (1960)	Non porous, active	Liq.	Electrical charge,	ions	Deacidification, desalting

Driven-pressure membrane processes

Size selectivity
ΔP as driving force
Mass transfer in liquid phase

Process	Membrane	ΔP range	Species retained
MF	Porous 0.1 – 5 μm	0.1 – 3 bar	Cells, bacteria, yeasts, starch granules, oil globules, etc.
UF	Porous 5 – 100 nm	1 – 10 bar	Polysaccharides, proteins, tannins, virus, etc.
NF	Porous 1 – 5 nm	10 – 50 bar	Sugars, organic acids, polyphenols, aroma compounds, etc.
RO (hyper-filtration)	Non porous	10 – 100 bar	Salts

Fruit juices composition

Water 80-90 %

Soluble solids

Molecules (MW < 1 kDa)

sugars, organic acids, vitamins, polyphenols, aroma compounds, pigments, salts

Macromolecules (MW > 1 kDa)

polysaccharides, proteins, tannins

Insoluble solids

cells, cell walls, fibers, crystals, starch granules, microorganisms

Thermosensitive products

Main potentialities in fruit juices processing

Unit operation	Purpose	Membrane processes
Clarification	Removal of insoluble solids	**MF / UF**
Sterilization	Removal of microorganisms	**MF / UF**
Concentration	Removal of water	**UF / RO / DO / PV / OE / MD**
Deacidification	Removal of organic acids	**ED**

Economical context

➢ Expanded market

– Fruit juices market ≈ 4 billions € / year

– Increasing exchanges

- Pineapple **+ 4 % / year**
- Passionfruit **+ 4 %**
- Banana **+ 7 %**
- Mango, papaya **+ 25 %**

➢ New market trends

– Whole juices : nutritional and sensorial quality near the fresh fruits

– Juices for formulation (« intermediate food products »): diversification of the demand

Emerging processes in the field of fruit juices

- **Crossflow microfiltration (CMF)**
  - clarification / cold stabilization
  - Industrial applications on temperate fruits (apple, grape)
  - development on tropical fruits
- **Reverse osmosis / Osmotic evaporation**
  - cold concentration
  - in development
- **Electrodialysis**
  - deacidification of acidic juices
  - very recent research works

Clarification / stabilization using crossflow microfiltration

The CMF process

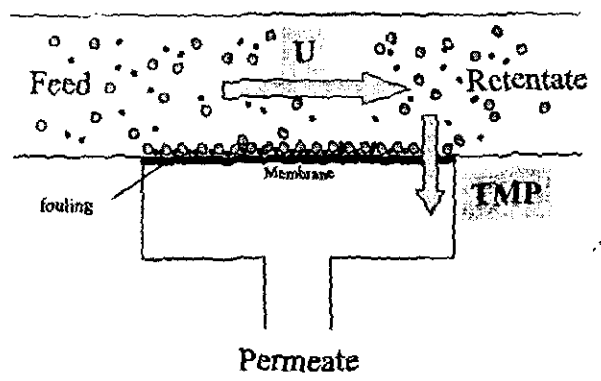

Main operating conditions

Membrane: material, structure, geometry
U: crossflow velocity
TMP: transmembrane pressure
Temperature: viscosity, product quality
VRF: volume reduction factor

CMF membranes

➢**Main characteristics**

$Ø_p$ 0.1 – 5 μm / δ 10 – 800 μm

➢**Material**

organic or inorganic

➢**Structure**

symetric or asymetric

➢**Geometry**

plate and frame / spiral wound

tubular / hollow fibers

Organic membranes

Polymer	Structure	Example	pH range	T_{max} (°C)	Cl_{max} (ppm)	Price
Cellulose derivatives	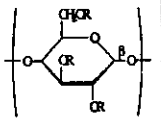 R: H , CO-CH_3	Cell. acetate Cell. triacetate	3-8	40	10	--
Polyamides	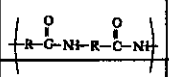	Nylon Polyacrilamide	3-11	50	< 1	-
Polysulfone derivatives ➢**Cheap**	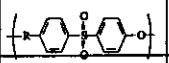	Polysulfone Polyethersulfone	1-13	80	,100	-

➢**Bad physico-chemical resistance**

problem for cleaning / limited operating lifetime

Organic membranes

microscopic structure

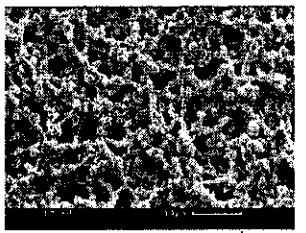

Cellulose membrane

(netwok structure)

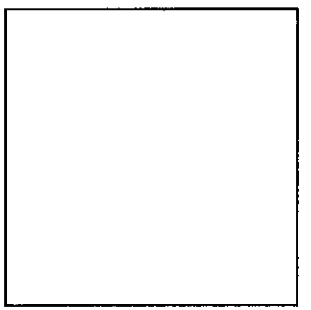

Polysulfone membrane

(tular-like structure)

Inorganic membranes

Ceramic membranes

Material

Al_2O_3 (alumina), ZrO_2 (zirconia), TiO_2 (titania)

Grains structure (baking at high temperature)

➢**High physico-chemical resistance**

No problem for cleaning / sterilizable (Cl or T) / extended operating lifetime

➢**Expensive** (x 10)

Membrane structure

➢**Symetric structure**

easier to elaborate

high thikness => low flux

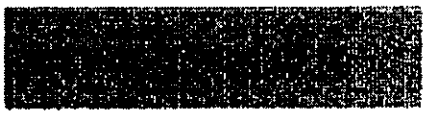

➢**Asymetric structure**

Thin-layer supported by a porous sublayer

Good mecanical resistance with high flux

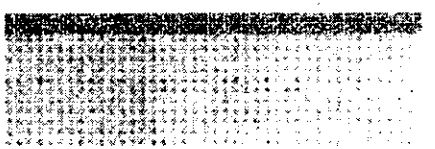

Membrane geometry

Type	Organic	Mineral
Flat sheet (spacers 0.5-3 mm)		
Plate and frame	usual	rare
Spiral-wound	usual	no
Tubular		
Classic (Ø 3-12 mm)	rare	usual single or mutichannel
Hollow fibers (Ø < 2 mm)	usual	no

Membranes geometry

examples

Spiral-wound (organic)

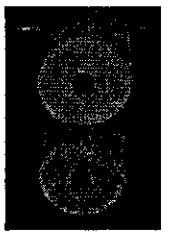

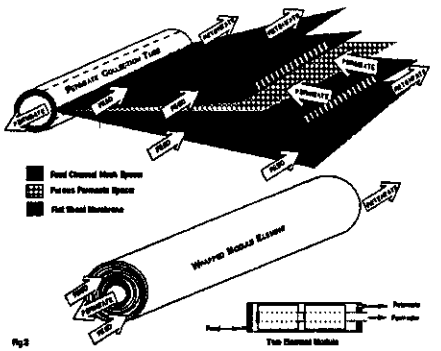

Tubular multichannel (ceramic)

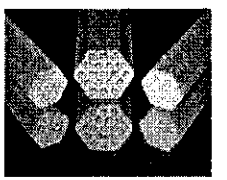

| 1 cm

Hollow fibers (organic)

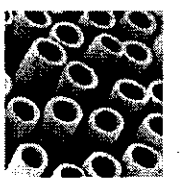

| 1 mm

Tubular multichannel: other profiles (ceramic)

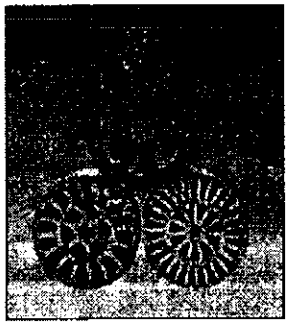

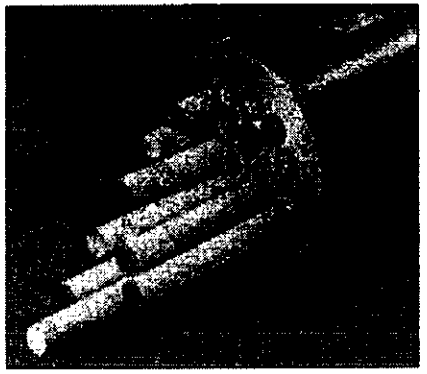

Membranes selection

for fruit juice processing

For pulpy juices (high viscosity)
- 1- tubular with high Ø
- 2- plate with large spacers

For cleaning / sterilization ability
- 1- ceramic
- 2- polysulfone derivatives

For investment cost
- 1- organic
- 2- ceramic

For retention and performance
- To be tested on pilot plant
- $Ø_p \leq 0.2$ µm for sterilization

Operating conditions

TMP	transmembrane pressure to be optimized	0.1 – 4 bar
U	crossflow velocity increase flux, increase operating cost	1 – 10 m s^{-1}
T	temperature increase flux (↓ viscosity), decrease product quality	often < 40°C
VRF	volume reduction factor = V_{feed} / $V_{retentate}$ increase yield, decrease flux	

TMP and VRF to be optimized for all new juice / membrane combination

⇒ high flux (avoid fouling)

⇒ good retention

CMF configurations

Batch type with full recycle of retentate

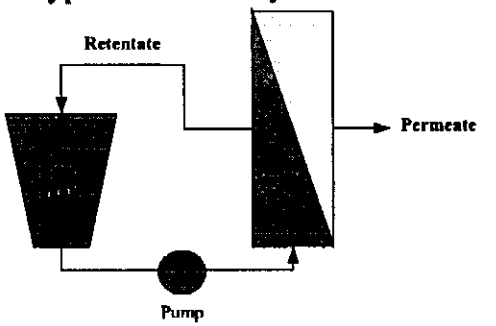

Continuous feed-and-bleed

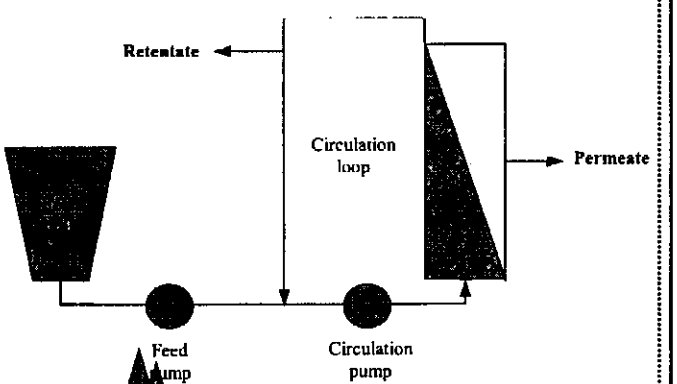

CMF installations
examples

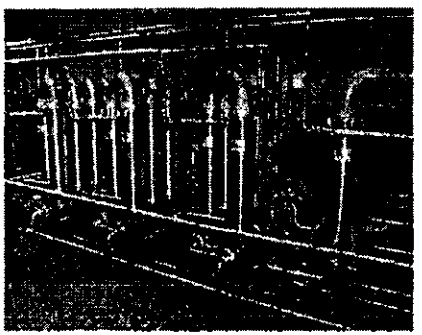

CMF for fruit juice processing

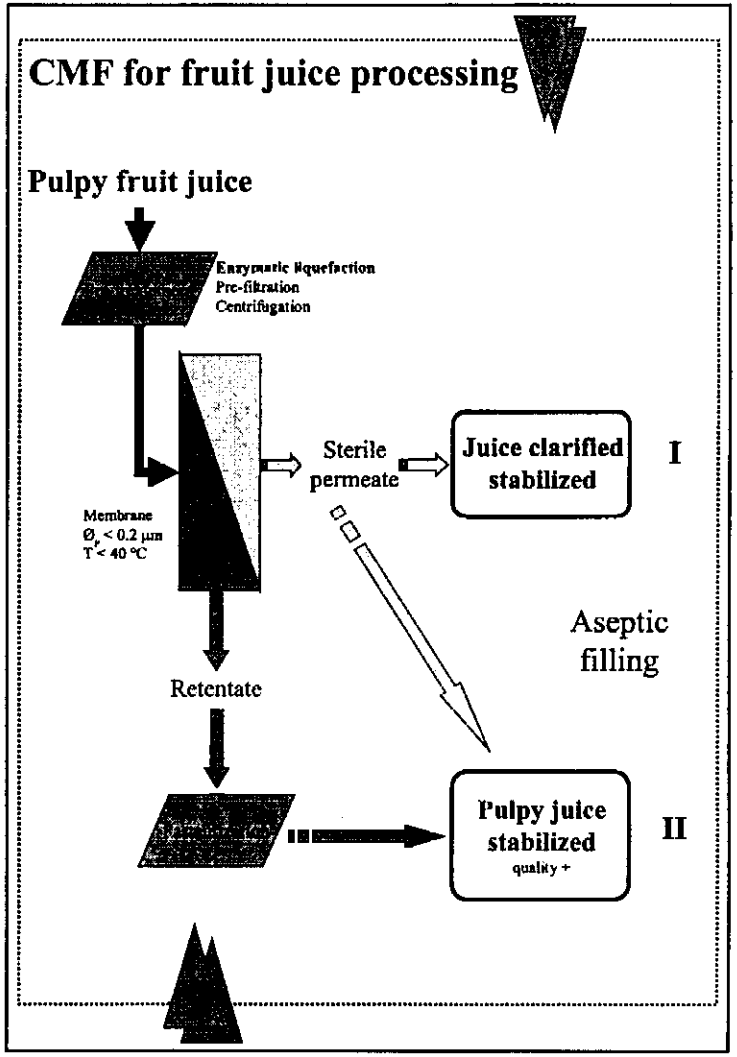

Way I : clarification of fruit juices using CMF

➢ **Clarified juices**

- Traditional products: grape, apple, etc.
- New products: tropical fruit juices
  → blending, formulation
  → pre-treatement before RO, resins, etc.

➢ **Comparison of clarifying processes**

Criteria / Process	Operating time	Clarification efficiency	Sensorial, nutritional quality	Operating cost
Decantation	Very long	Poor	Poor (oxydation)	Intermediate (fining agent)
Dead-end filtration	Long	High	Intermediate	Intermediate (batch process)
Centrifugation	Very short	Poor	High	High
CMF	Short	High	High (+ sterilized)	Low

CMF process optimization
Criteria to be considered

Criteria	Consequence	Target
Permeate flux Jp	Investment cost	To be maximized > 50 L h^{-1} m^{-2}
Retention	Permeate quality	
Insoluble solids	Turbidity	Maximized retention TU < 5 NTU
Microorganisms	Sterility	Total retention
Soluble compounds	Sensorial quality (colour, flavour)	Minimized retention
	Nutritional quality (vitamins)	Quality near fresh fruit
Operating costs (energy, labour, intrants, cleaning, etc.)	Price of the final product	To be minimized Price ≤ juices clarified using traditional methods

CMF process optimization
Control parameters

Parameter	Main impact
Enzymatic pretreatment (enzymes, concentration, time, temperature)	Jp (fouling), quality, operating cost (enzymes)
Membrane	Jp, quality, investment cost
Operating conditions	
U	Jp (fouling), operating cost (energy)
T	Jp (viscosity), quality, operating cost (energy)
TMP	Jp (fouling)
VRF	Jp (fouling), operating cost (yield), quality

➢Results often difficult to predict

➢Experimental approach necessary for each new application

Enzymatic pre-treatment

➢ **Examples of experimental results** (ceramic memb. 0.2 µm)

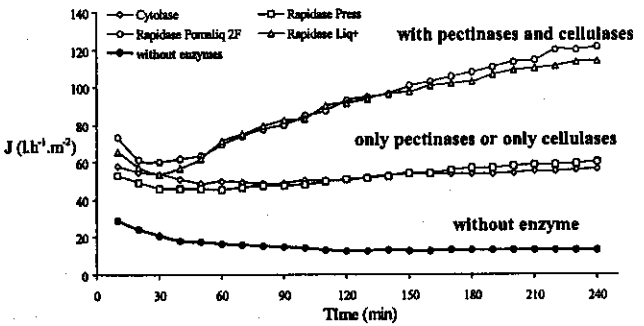

Clarification of passionfruit juice
effect of enzymatic preparation added at 1 ml.l^{-1} on permeate flux (J)
(T = 35 °C, TmP = 150 kPa, U = 7 m.s^{-1}, VRF = 1).

➢**Trends**

- Synergistic effect between pectinases and cellulases activities on flux
- Enz. concentrations high (higher for acidic juices)
- Duration < 1 h (quality)
- T < 40 °C to preserve juice quality

TMP optimization

➢ **All is possible**

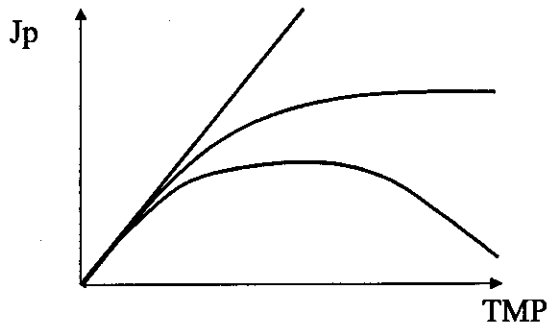

➢ **Trends**

- No prevision possible
- TMP_{opt} not only correlated with insoluble solids content
- Low TMP often better for high flux

VRF optimization

➢ **Examples of experimental results** (ceramic memb. 0.2 µm)

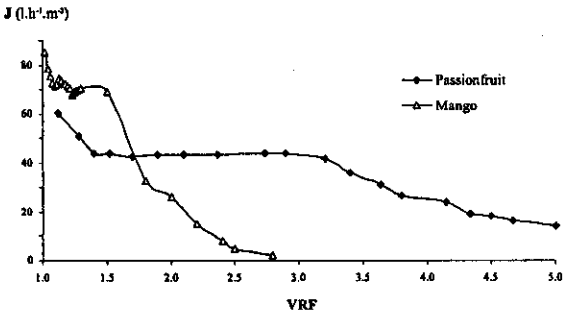

Clarification of passionfruit and mango juices
effect of volumetric reduction factor (VRF) on permeate flux (J)
after enzymatic treatment (T = 35 °C, TmP = 150 kPa, U = 7 $m.s^{-1}$).

Main results of fully continuous processing carried out on different pulpy fruit juices after enzymatic treatment (T = 35 °C, TmP = 150 kPa, U = 7 $m.s^{-1}$).

Fruit juice	Optimal VRF	Jp during retentate removal ($l\,h^{-1}\,m^{-2}$)	Jr to keep VRF constant ($l\,h^{-1}\,m^{-2}$)
Tangerine	3.5	50	20
Pineapple	3.5	70	28
Naranjilla	3.2	65	30
Passionfruit	3.0	40	20
Castillas blackberry	3.0	70	35
Mango	1.3	60	200

VRF optimization

➢**Trends**

- High VRF (> 10) easy to reach with juices with low pulp content (grape, apple)
- For very pulpy juices (tropical fruits), low VRF_{opt} (< 5)

⇒ low yield (1–1/VRF) ⇒ necessity to valorize the retentate by re-introducing the retentate into the processing line

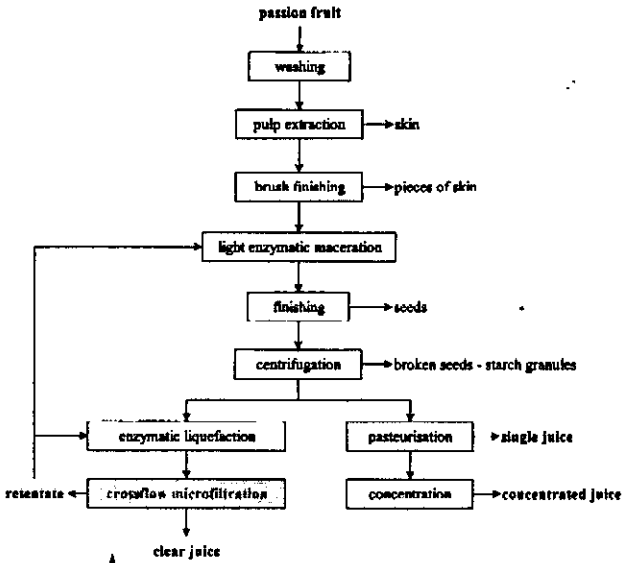

Typical flow sheet for simultaneous production of clarified and whole passion fruit juices.

Examples of optimum conditions

Laboratory or pilot plant scale

Juice	Memb.	TMP (bar)	U (ms^{-1})	T (°C)	VRF	Perm. Flux ($L\ h^{-1}\ m^{-2}$)	Source
Apple	Tubular ceramic 0.1 µm	4.1	8	50	10	160-190	Fukumoto 1998
Orange, lemon	Tubular ceramic 0.5-0.8 µm	0.5-4.0	0.5-12	20-40	1	10-60	Capanelli 1994
Tange-rine	Plate & frame polysulfon. 0.1-0.2 µm	0.9-1.9	1-3.5	25	1	40-70	Chamchong 1991
Pine-apple	Tubular ceramic 0.2 µm	1-5	1-4	30	1-3	52-60	Jaeger 1998 Itoua 1991
Apricot	Tubular ceramic 0.45 µm	2	3	50	1	80	Hartet 1989
Manguo	Tubular ceramic 0.2 µm	1	4	20	5	55	Olle 1997
Passion fruit	Tubular ceramic 0.2 µm	1.5	7	36	3	50	Vaillant 1999

Product quality

➢ **Examples of experimental results** (ceramic memb. 0.2 µm)

Main chemical and physical characteristics of different products during passionfruit juice processing using CMF

	Raw juice	Enz. treated juice	Clarified juice	Retentate at VRF = 3
Soluble solids ($g.kg^{-1}$)	140 (8)	148 (10)	130 (8)	150 (10)
Suspended solids ($g.kg^{-1}$)	254 (10)	148 (5)	< 1	294 (10)
Titrable acidity (g citric ac.kg^{-1})	42 (1)	42 (1)	42 (1)	43 (1)
pH	2.9 (0.1)	2.9 (0.1)	3.0 (0.1)	3.0 (0.1)
Glucose ($g.l^{-1}$)	26 (2)	34 (2)	31 (2)	33 (2)
Fructose ($g.l^{-1}$)	14 (1)	19 (1)	18 (1)	19 (1)
Sucrose ($g.l^{-1}$)	5 (1)	6 (1)	6 (1)	5 (1)
Galacturonic acid ($g.l^{-1}$)	1.4 (0.1)	1.4 (0.1)	1.4 (0.1)	1.7 (0.1)
Alcohol insoluble solids ($g.kg^{-1}$)	0.85 (0.05)	0.06 (0.05)	< 0.01	1.70 (0.06)
Density ($kg.m^{-3}$)	1027 (2)	1027 (2)	1026 (2)	1027 (2)
Viscosity at 20 °C (mPa.s)	15 (1)	8 (1)	1 (0.1)	6 (1.5)

In parenthesis: standard deviation from 3 or 4 experiments

➢ **Trends**

- High clarification rate
- Sterilization effective if Øp < 0
- Weak retention of soluble compounds
- Vitamin C losses < 10 %
- Little decrease of aromatic strength

Clarification of fruit juices using CMF

Conclusions

➢ **Experimental tests on pilot plant necessary for each new application** (optimization)

➢ **Good sensorial and nutritional quality of the clarified juices**

➢ **« Cold sterilized » products** (aseptic packaging)

➢ **Inorganic membranes often chosen**

➢ **Permeate flux between 50 and 100 L h^{-1} m^{-2}**

➢ **For very pulpy fruit juices, valorization of retentate necessary for economic viability of the process** (recycling or direct use)

Way II : stabilisation of pulpy fruit juices using CMF

- **Objective :** production of pulpy juices stabilized microbiologically
- **Principle :** mix sterile permeate with retentate (that contains microorganisms) after thermic pasteurization + aseptic packaging
- **Advantage :** only a little fraction of the juice (retentate) is submitted to high temperature ⇒ risks of quality alteration limited
- **Optimization schedule :**
  - The lower the quantity of retentate to be pasteurized, the better the quality of the final product
    ⇒ fraction of retentate = 100 / VRF (%)
    ⇒ VRF to be maximized
  - Like previously, Jp to be maximized
- **Main results :**
  - Product quality better than whole pasteurized fruit juices
  - Difficulty to reach good Jp with high VRF for very pulpy juices

High interest for juices with high aromatic potential and high vitamin content but the process is being studied to improve flux at high VRF

Conclusions about fruit juice processing using CMF

- **Very interesting alternative to produce new high quality products**
  - clarified juices
  - pulpy juices stabilized with quality nearer of fresh fruit
- **Difficulty to treat very pulpy juices**
  - pre-treatment necessary (enzymatic)
  - low performance
- **A lot of research works to improve flux**
  - pre-treatment
  - turbulence promotion
  - pulsed back-wash
  - etc.

Concentration using osmotic evaporation

Context

- **Economical aspects**
  - 80 % of fruit juices commercialized as concentrates
  - concentrate = main form of storage and transport
- **Why to concentrate fruit juices ?**
  - decrease mass and volume 5 to 6 times
  - increase product stability (high TSS)

Classical Techniques

Process	Concentration level	Concentrate quality	Cost
Vacuum evaporation			
Cryoconcentration			
Reverse osmosis			

Principle of osmotic evaporation

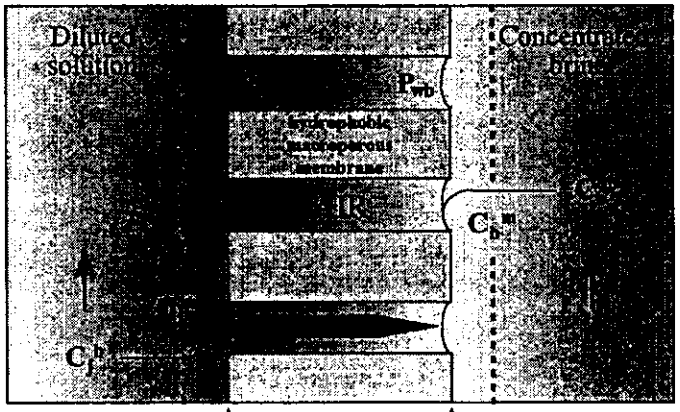

Interests of the process

- No difficulty to reach high TSS
  ⇒ **high concentration level**
- Ambient temperature: no thermal degradations
- Total retention of non-volatile solutes
- Losses of volatiles limited
  ⇒ **high quality concentrates**
- Atmospheric pressure / easy to drive
  ⇒ **moderated cost**
- Easy to change treatment capacity
  ⇒ **modulability**

The membrane

- **Material**

  hydrophobic polymer ($\sigma < 30$ mN.m^{-1}) unwettable by aqueous solutions : PTFE, PVDF, PP, PE

- **Structural characteristics**

  0.01 µm < $Ø_{pore}$ < 1.0 µm

  50 % < porosity < 80 %

  10 µm < δ < 800 µm

  ⇒ **classical membrane for air treatment or organic solvents filtration**

The concentrated brine

- Low water activity ($a_w << 0.8$)
  - high soluble salt
  - multivalent salt
- No toxicity
- Moderate cost

$\Rightarrow$ **$CaCl_2$ 5.5 mol.l^{-1} (45.5 % w/w)**

Modules geometry

- **Plane**

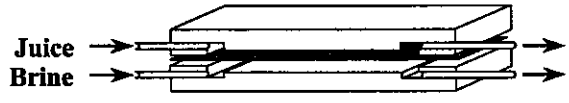

- **Tubular**

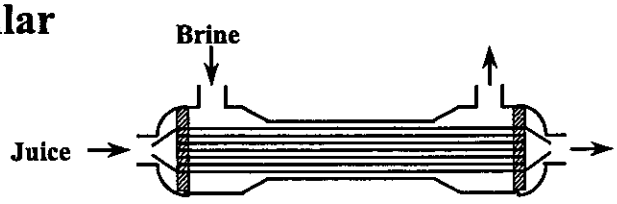

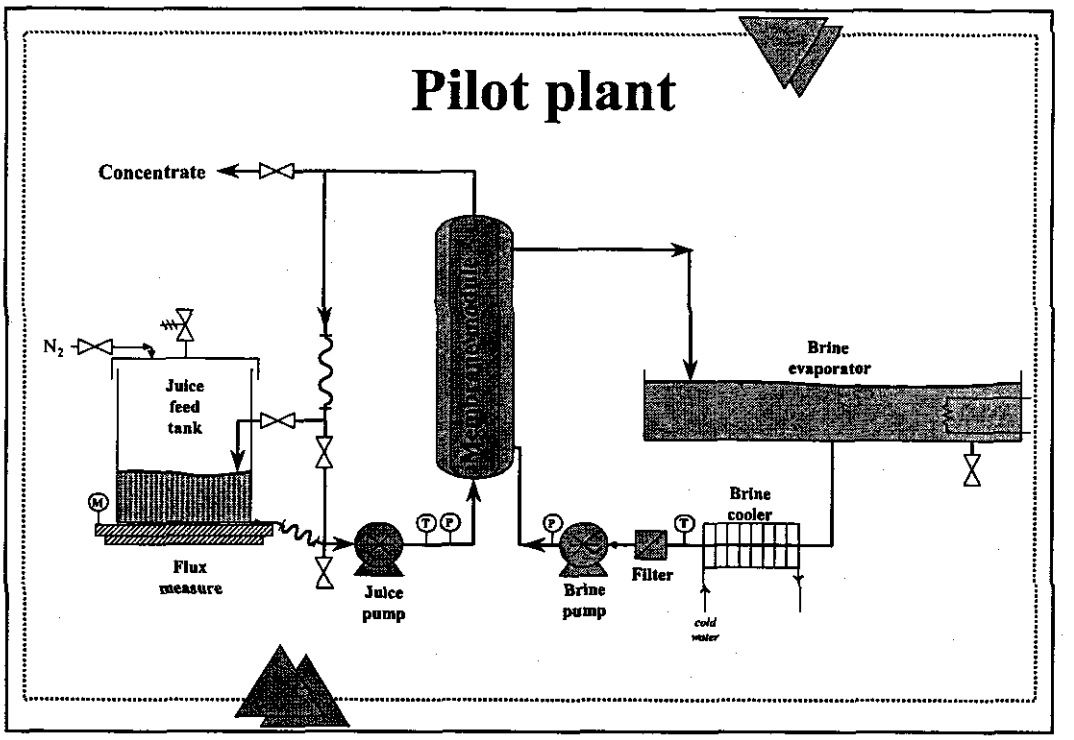
Pilot plant
Concentrate
N_2
Juice feed tank
Membrane module
Brine evaporator
Brine cooler
Flux measure
Juice pump
Brine pump
Filter
cold water

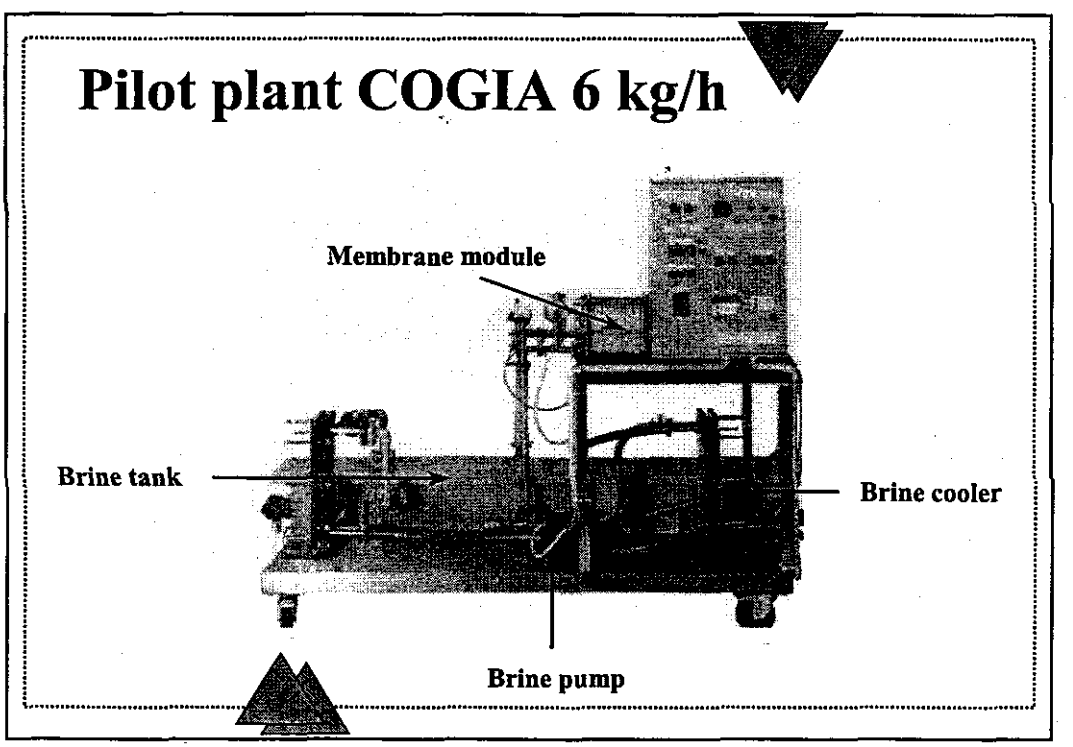
Pilot plant COGIA 6 kg/h
Membrane module
Brine tank
Brine cooler
Brine pump

Experimental water flux
in batch mode

100 L of juice on plate and frame PVDF membrane at 28 °C

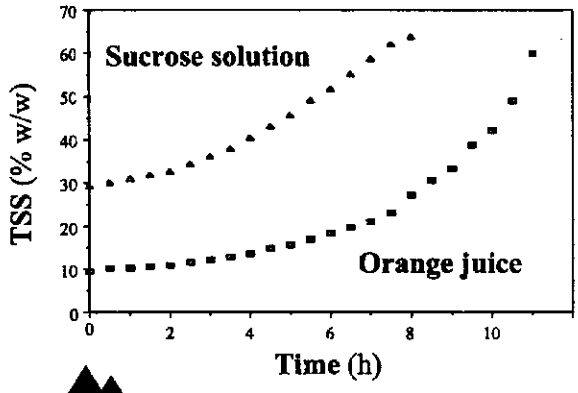

Experimental water flux
in continuous mode

Passion fruit juice on hollow fibers PE membrane (28 °C)

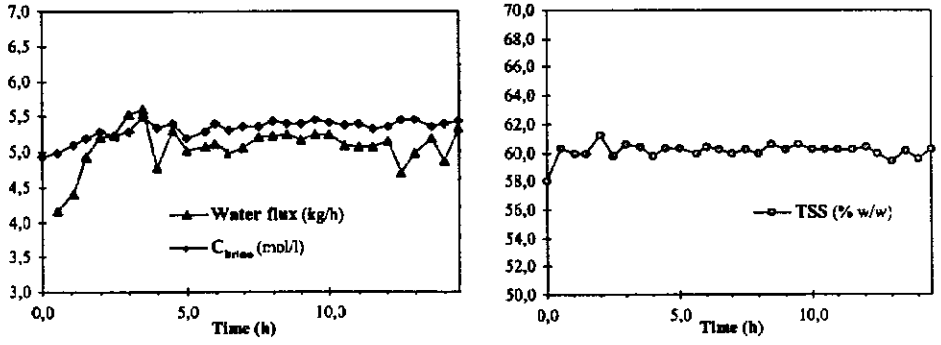

Experimental performances

- **Concentration level**
  - orange juice 60 °B
  - whole passion juice 50 °B
  - clarified passion juice 65 °B
  - pineapple juice 65 °B
- **Water flux**

  $0.4\ kg.h^{-1}.m^{-2} < Jw < 20\ kg.h^{-1}.m^{-2}$

Quality of concentrates

non volatile solutes in orange juice

	Fresh juice	Concentrate
TSS (% w/w)	13.5	60.0
Acidity (g/TSSkg)	0.89	0.89
Sucrose (g/TSSkg)	3.3	3.3
Glu+Fru (g/TSSkg)	3.3	3.4
Vit. C (mg/TSSkg)	24	22

Quality of concentrates

non volatile solutes in passionfruit juice

Characteristic	Unit	Initial juice	OE concentrate	Thermal concentrate
Total soluble solids (TSS)	g/100 g	14	60	49
pH (20 °C)		3.1	2.8	2.7
Vitamin C	mg/100 mL	11.4	60	5.3
	mg/kg TSS	781	769	86
Titratable acidity	meq/100 mL	59	350	260
	eq/kg TSS	4.0	4.5	4.2
Water activity (25 °C)		0.99	0.81	0.90
Viscosity (25 °C)	mPa.s	1.3	1500	32
Density	kg m^{-3}	1043	1300	1255

Quality of concentrates

volatiles in passionfruit juice

LOSSES (%)	Concentrate* 45 °B osmotic evaporation	Concentrate 41 °B vacuum evaporation
Limonen	< 1	93
Ocimen	< 1	97
Myrcen	< 1	96
Ethyl acetate	37	96
Ethyl butanoate	52	96

*: pretreated by CMF.

Quality of concentrates

sensorial analysis of passionfruit juice

Triangular test

No significant difference between fresh and concentrated juice (after redilution)

Hedonic tests

Colour, taste, aroma

Sensorial profile of the juice concentrated using OE nearer of fresh fruit than those concentrated using vacuum evaporation

Conclusion

- Osmotic evaporation allows to
  - concentrate fruit juices up to 65 °B
  - better preserve juice quality
    - nutritional (vitamins)
    - sensorial (colour, flavour)
- A promising membrane technique for the production of concentrates with high quality
- A process to be optimized for industrial scale

Main research works

- Optimization of membrane/module configuration and operating conditions
- Better control of volatiles transferts
- Association with other membrane techniques (CMF, RO)

Deacidification using electrodialysis

The ED process

- Electrically driven membrane process
- Separation of selected ions from aqueous solutions
- Based on the property of ion exchange membranes to selectively reject ions: anion-exchange membranes, cation-exchange membranes, bipolar membranes

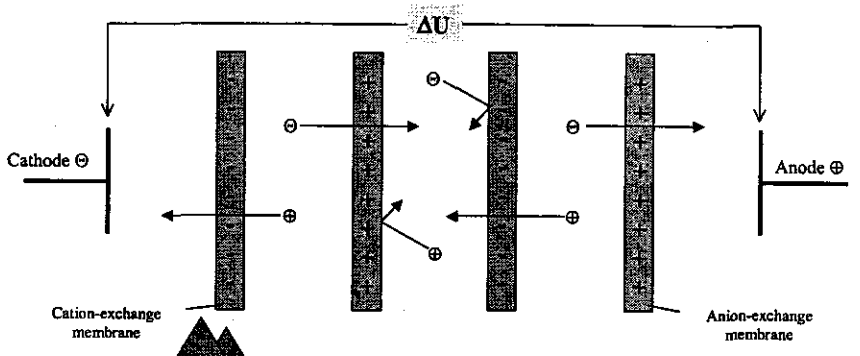

The ion-exchange membranes

- Non porous and organic membranes (δ 100-500 μm)
- Polymeric structure (styrene/divinylbenzene copolymers) containing charged groups repelling ions of opposite charge (electrostatic repulsion called Donan exclusion)
- Homopolar membranes
  - Anion-exchange membrane: quaternary amonium groups ($-NR_3^+$)
  - Cation-exchange membrane: sulfonate groups ($-SO_3^-$)
- Bipolar membranes
  - Composite structure: anion-permeable membrane and cation permeable membrane laminated together
  - When oriented such that the cation-exchange layer faces the anode, allow to spit water into proton and hydroxyl ions
- Always plate and frame geometry, assembled in stack with different configurations

Examples of industrial ED installations

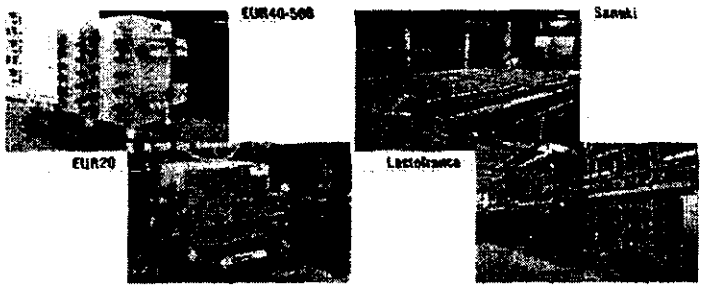

Why deacidify fruit juices ?

- Very acidic juices: passionfruit, lemon, castillas blackberry, etc. (pH 2,5 – 3,0)
- High acidity limits uses as ingredients in the formulation of various preparations (beverages, ice-cream, etc.)
- Purpose: decrease acidity (up to $pH_{final} \approx 4$) with gentle effect on aromatic quality of juice

Available processes

	Type	Product quality	Invest. cost	Operating cost	Wastes production	Other drawbacks
Neutralization by soda	Batch	A lot of flavour modifications	-	- -	No	Marketing problem: not natural product (addition of reagent)
Precipitation as Ca salts (citrate, tartrate, malate)	Batch	Good	-	-	Precipitation muds	
Ion-exchange resins	Batch	Flavour and colour modifications (adsorption)	+	+ (chemical for regeneration)	Regeneration effluents	Pre-clarification necessary

Find other process: continuous, without wastes production, « natural product » image, aromatic quality clother than fresh fruit, cost campatible with the market requirements

Examples of ED configurations with homopolar membranes

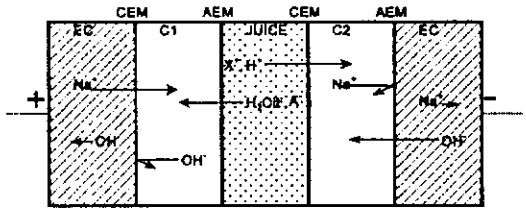

ED2C

Unitary cell with 2 compartments
C1 and C2 are connected, as for the two EC compartments.

ED3C

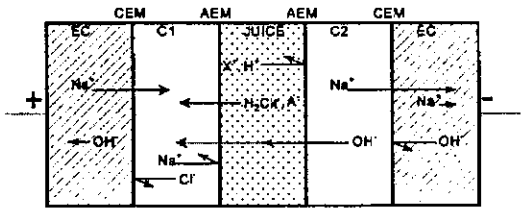

Unitary cell with 3 compartments
C1 and C2 are separated compartments, the two EC are connected.

Examples of ED configurations with bipolar membranes

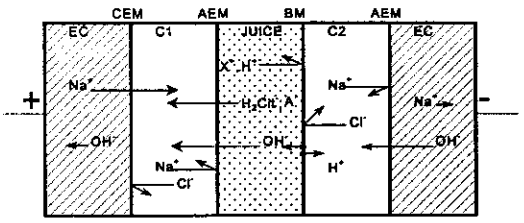

EDMB3C

Unitary cell with 3 compartments
C1 and C2 are separated compartments, the two EC are connected.

EDMB2C

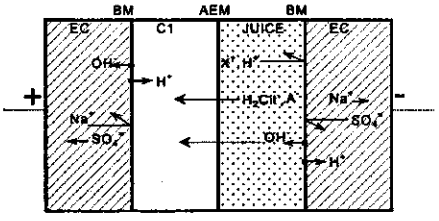

Unitary cell with 2 compartments
The two EC compartments are connected.

Process optimization

- **Operating conditions**
  - Configuration
  - Ion-exchange membranes
  - Current density, hydrodynamics (crossflow velocities in each compartment, spacers)
  - Temperature
- **Criteria to consider for optimization**
  - Deacidification efficiency
  - Product quality (modification of ionic and non ionic composition)
  - Energy and reagent consumption

Examples of experimental results

Membrane effect

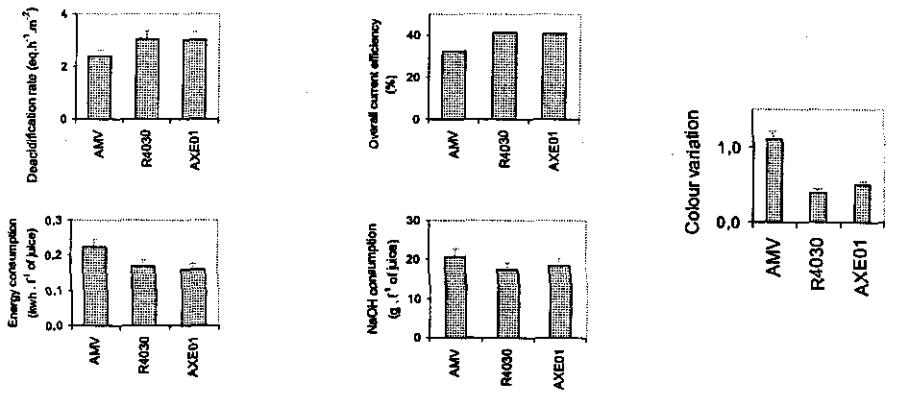

Passionfruit juice deacification

Performances of different anion-exchange membranes in the ED3C configuration.

Spacers 0.8 mm, temperature 25 °C, flow rate of the juice/NaOH/NaCl compartments: 3.6 $dm^3 h^{-1}$; current density: 200 A m^{-2}.

Examples of experimental results

Configuration effect

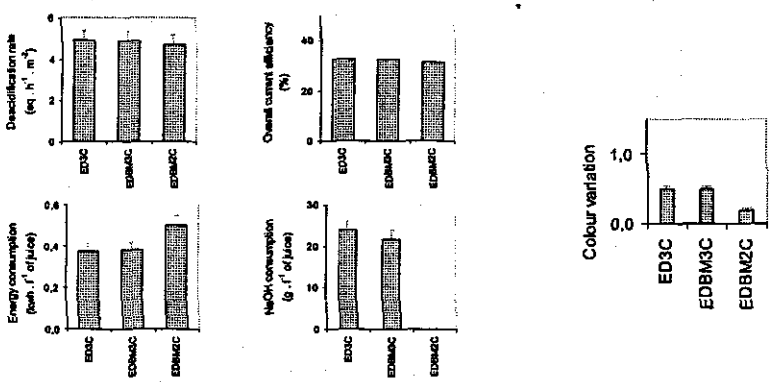

Passionfruit juice deacification

Performances of different configurations.

AXE01 membrane, spacers 0.8 mm, temperature 25 °C, flow rate in all compartments: 3.6 $dm^3 h^{-1}$; current density: 400 A m^{-2}.

Examples of experimental results

Aromatic quality of the final product

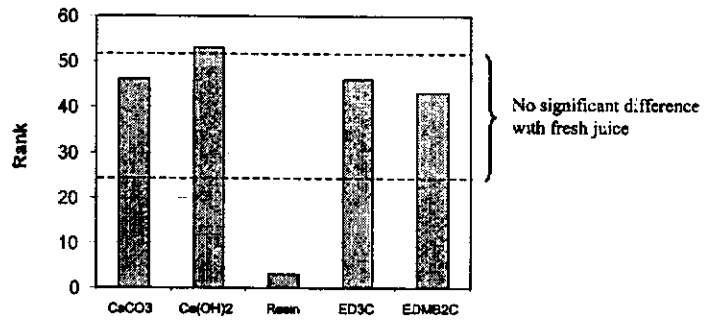

Passionfruit juice deacidification

Degree of preference of aroma with juices deacidified by different methods ($\alpha \leq 0.05$).

Conclusion

- Electrodialysis allows to
  - deacidify acidic juices up to pH 4
  - without generating wastes
  - without adding chemical reagent into the product
  - preserve better juice quality than ion-exchange resins
- A good alternative to develop new low-acidic juices with high aromatic quality
- A process to be evaluated economically for industrial applications

General conclusions

➢ **Interests of the membrane techniques presented**

	Increase quality	New products
Microfiltration	Pulpy juices reconstituted (perm. + pasteuriz. ret.)	Clarified juices stabilized at low T
Osmotique evaporation	« cold » concentrates	
Electrodialysis		Aromatic juices deacidified

➢ **Processes with high potential when compared with classical techniques**

➢ **Industrial evaluation in progress (CFM, OE)**

✓ Optimization in order to increase performances

✓ Impact on nutritional and sensorial quality must be studied more thoroughly

✓ A lot of research works on membrane materials and other membrane processes